

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 12P/5/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414200673
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kováčsová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2014:4414200673.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Evou Kováčsovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. U., nar. XX.XX.XXXX bytom u matky v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, zast. advokátkou JUDr. Helenou Kontrovou, Semerovo 414, otec : Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., P. XX o návrhu otca na úpravu jeho styku s maloletým, takto

rozhodol:

Súd u p r a v u j e styk otca s maloletým K. U., nar.XX.XX.XXXX a to tak, že otec j e o p r á v n e n ý sa s dieťaťom stýkať každú nepárnu sobotu v kalendárnom mesiaci v čase od 11.00 hod. do 19.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v kalendárnom mesiaci v čase od 09.00 hod. do 19.00 hod.

Matka je povinná maloleté dieťa na styk pripraviť a otcovi ho odovzdať v stanovenú hodinu pred svojím bytom a otec je povinný maloleté dieťa v stanovenú hodinu po skončení styku ho matke odovzdať pred jej bytom.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec sa návrhom došlým súdu dňa 17.01.2014 domáhal úpravy svojho styku s maloletým s odôvodnením, že v rozhodnutí o určení otcovstva jeho styk so synom nebol upravený, bol ponechaný na dohodu rodičov, pričom matka mu bezdôvodne zabraňuje v styku s dieťaťom. Poukázal na to, že sa chce osobne podieľať na výchove syna, pričom styk s ním žiadal upraviť na každú sobotu alebo v nedeľu v čase od 09.00 hod. do 19.00 hod. V priebehu konania upravil návrh tak, že styk žiadal určiť na každý druhý víkend v sobotu od 11.00 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 19.00 hod. s prihliadnutím na to, aby aj matka mala so synom k dispozícii jeden celý víkend.

Matka v písomnom vyjadrení zo dňa 14.02.2014 uviedla, že styk otca s dieťaťom bol stanovený na neobmedzený čas, toto rozhodnutie súdu vyhovuje dieťaťu, pričom k žiadnej zmene pomerov od tohto rozhodnutia nedošlo, z toho dôvodu žiadala návrh otca zamietnuť. Popierala, že by otcovi bránila v styku otcovi s dieťaťom, pričom do siedmich mesiacov jeho veku sa o dieťa nezaujímal, až po rodičovskej dohode v súdnom rozhodnutí prišiel na návštevy. Tvrdila, že nebráni sa dohode o úprave styku, avšak trvá na tom, aby otec so synom sa stretávali za jej prítomnosti, pretože dieťa má len 15 mesiacov. Poukázala na to, že si nie je istá, že by sa o tak malé dieťa vedel otec postarať a zabezpečiť mu plnohodnotnú starostlivosť. Pokiaľ by súd napriek uvedenému návrh nezamietol, navrhla styk otca s dieťaťom upraviť na každý párný týždeň v sobotu od 11.00 hod. do 16.00 hod. a každý párný týždeň v piatok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. zakaždým za jej prítomnosti.

Kolízna opatrovníčka vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania navrhla návrhu otca na úpravu styku vyhovieť podľa jeho poslednej verzie, pričom mala za to, že na určité prechodné obdobie v trvaní

zhruba 3 mesiacov by bolo potrebné, aby styk prebiehal za prítomnosti matky, aby si dieťa zvyklo a bol odstránený strach matky.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením pripojeného spisu 4C 106/2013, písomné stanovisko matky zo 06.03.2014 a zistil tento skutkový a právny stav.

Maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. Prvýkrát boli práva a povinnosti rodičov k maloletému upravené rozhodnutím tunajšieho súdu 4C 106/13-15 zo dňa 03.06.2013, v rámci ktorého z dôvodu uznania otcovstva konanie o určenie otcovstva bolo zastavené. Bola ďalej schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky od 13.11.2012 a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu od uvedeného dňa v sume 50,- eur mesačne.

Otec maloletého uviedol, že ďalší týždeň ako došlo k určeniu otcovstva šiel syna navštíviť, následne sa s jeho matkou udobrili a následne každý víkend bol pre ňu a dieťa v piatok a až do nedele trávili čas u nich v Bajči. Takto to fungovalo až do začiatku novembra 2013. Vtedy sa dohodli, že každý druhý víkend bude on chodiť k matke dieťaťa do G. na návštevu. Na základe tejto dohody realizoval stretávanie každý druhý víkend so synom buď v sobotu alebo v nedeľu na 2-3 hodinky, podľa toho ako sa dohodli. Chcel však, aby mu matka aspoň jeden deň dovolila so synom odísť a zobrať ho do svojej domácnosti. Táto mu však povedala, že bez nej dieťa nemôže ísť. On v súčasnosti býva s rodičmi v ich rodinnom dome, jeho matka je na materskej dovolenke, má dvoch súrodencov, ktorí sú vo veku 9 a 4 rokov. Pokiaľ by bol maloletý u nich mohol by spať v jeho izbe, prípadne aj v samostatnej izbe, má pre neho pripravenú posteľku, šaty aj plienky. Keď chodil k nim maloletý na víkendy aj s matkou riadne u nich spával v detskej posteľke. Vzdialenosť ich bydlísk sa dá prekonať autom za 20 minút. Ďalej uviedol, že robí v spoločnosti R. v D., cez týždeň je v ubytovni, pracovný čas má od pondelka do piatka, v piatok končí podľa toho akú má zmenu, pokiaľ rannú tak zvykne byť doma okolo 17,00 hod., pokiaľ má nočnú, zvykne byť doma okolo 2.00 hod. v noci, prípadne chodí domov až v sobotu ráno. S prihliadnutím na tento jeho pracovný čas ako aj z dôvodu, aby matka mala tiež so synom k dispozícii celý víkend, styk žiadal upraviť na každý druhý víkend v sobotu od 11.00 hod do 19.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 19.00 hod. Uviedol, že je presvedčený o tom, že je schopný sa o syna postarať. Keď trávili spolu víkendy aj s jeho matkou, podieľal sa na jeho starostlivosti, vie ho prebaliť, kúpavali ho spoločne. Osamote s dieťaťom nebol, pretože nebola na to príležitosť. Za obdobie od predchádzajúceho pojednávania bol 2 x za synom, kedy ho matka nechala so synom samého v izbe zhruba na 2 hodiny. Za tento čas sa spolu hrali, dieťa prebalilo. Ak by mal syna v svojej starostlivosti v čase ako žiada styk upraviť a pokiaľ by dieťa veľmi plakalo, snažil by sa syna utíšiť, ak by sa to nepodarilo a nevedel by si s tým poradiť, zrejme by zavolať matke, alebo by dieťa zobral za matkou. Mal za to, že by bolo nadbytočné, aby jeho styk bol na určité obdobie upravený v prítomnosti matky. Pri posledných návštevách ho syn spoznal, usmieval sa na neho, objal ho. V minulosti ho zvykol aj uspávať. Poukázal na to, že nakoľko má dvoch mladších súrodencov, sú mu známe veci okolo výchovy detí. Podľa jeho vedomostí sa maloletý nelieči na žiadnu alergiu ani žiadne závažné ochorenie. On v súčasnosti neuvažoval o tom, že by maloletý uňho prespával v noci.

Matka maloletého potvrdila, že potom ako došlo k uznaniu otcovstva sa s otcom maloletého pravidelne stretávali v období od 08.07.2013 až do začiatku novembra 2013, avšak netrávili spolu každý víkend. Od novembra 2013, keď otec prišiel syna pozrieť k nej tak trávili spolu zväčša 3 či 4 hodiny. nemala by námietky, aby sa otec stýkal so synom aj častejšie, avšak chce aby sa tak stalo v jej prítomnosti, aby sa uistila, že on osobne sa o dieťa stará, že ho prebalí včas. Ona býva so synom v rodinnom dome, ktorý vlastnicky patrí jej babke. Okrem babky v ňom býva jej teta, užíva so synom celý dom, spávajú však v spoločnej miestnosti, je zvyknutý na ňu, spolu zaspávajú. Cez deň dieťa spáva už len raz poobede. V súčasnosti ho už nekojí, dieťa je bežnú stravu, citlivý je však na mlieko a preto mu podáva Nutrilon, inak je maloletý zdravý. Napriek tomu čo uviedla si myslí, že keby otec chcel, vedel by sa o syna postarať, pričom ona chce, aby on sám bol zodpovedný za jeho starostlivosť a nie jeho matka alebo priateľka. Čo sa týka domácnosti otca u jeho rodičov, bola toho názoru, že v domácnosti sú vytvorené podmienky na starostlivosť o dieťa, hygiena domácnosti je na požadovanej úrovni, dieťa má v dome posteľku. Čo sa týka posledných 2 stykov, ktoré sa uskutočnili medzi dvomi pojednávaniami, po istej chvíli ako bol otec sám s dieťaťom, maloletý začal mrnčať a pýtal sa za ňou, vtedy na neho otec zvýšil hlas, čo sa jej nepáčilo, zastrašoval ho tým, že má byť ticho. Otec sa počas týchto stretnutí so synom nehral ani mu nečítal, čo vie od svojej tety, ktorá ich asi pol hodinu pozorovala a tak isto od matky, ktorá v istom okamihu počula čo robia v izbe. Očakávala, že otec sa sám opýta, čo treba so synom urobiť, či ho treba nakŕmiť, on sa však na nič nepýtal a ona mu sama žiadne inštrukcie nedala. Nie je proti tomu, aby otec trávil so synom aj 10 hodín, ale chce byť pri tom, aby videla, že sa synovi nič nestane. Uviedla, že maloletý

nemá žiadne zdravotné problémy, nelieči sa na žiadne ochorenie, nemá žiadnu alergiu. Poukázala na to, že vo všeobecnosti je maloletý plachý a nechce ísť k cudzím ľuďom. Podľa nej správanie sa otca k synovi nie je normálne keď sú spolu, pretože otec dieťa štekľí, prípadne ho hádže do vzduchu až k lustru. Poukázala ďalej na to, že aj preto nechce, aby syn išiel do domácnosti otca bez jej prítomnosti, nakoľko stará matka maloletého sa v minulosti liečila na psychiatrii. Zástupkyňa matky poukázala na to, že rodičia sa nezúčastňovali spoločne na výchove dieťaťa, otec si nemohol vybudovať taký vzťah so synom, je preto potrebné, aby jeho zblížovanie s dieťaťom sa uskutočňovalo spôsobom, ktorý dieťaťu neublíži. Maloletý je silno citovo naviazaný na matku a preto počas prechodného obdobia by mal styk prebiehať za prítomnosti matky, alebo v jej blízkosti v jej domácnosti.

Otec dieťaťa k námietke matky uviedol, že jeho matka sa asi pred 10 rokmi liečila v dôsledku otrasu mozgu, ktorý utrpela. V súčasnosti nemá žiadne zdravotné problémy, je na predĺženej materskej dovolenke do 6 rokov najmladšieho dieťaťa.

Podľa § 36 odsek 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 odsek 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Súd je povinný v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dbať a rešpektovať práva dieťaťa na rovnocennú starostlivosť oboch rodičov, ktoré sú okrem tejto zákonnej úpravy dieťaťu dané aj čl. 41 ods. 4 Ústavy SR a Dohovorom o právach dieťaťa. Preto pokiaľ rodič má záujem rovnocenne sa podieľať na výchove dieťaťa a nespráva sa spôsobom, ktorý by odôvodňoval zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, v takom prípade je súd povinný využiť všetky zákonné prostriedky na to, aby mu jeho právo priznal a zabezpečil jeho riadnu realizáciu. Pokiaľ vznikne rozpor alebo nezhoda medzi rodičmi o výkone rodičovských práv týkajúca sa styku niektorého z rodičov a je ohrozená jeho realizácia, v takom prípade ho musí súd upraviť autoritatívnym spôsobom, čím poskytne minimálny právny rámec pre zachovanie kontaktu medzi rodičom, ktorému nie je dieťa zverené a dieťaťom. Je nepochybné, že priestor na realizáciu rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Tieto práva ako už bolo uvedené, sú chránené aj ustanoveniami Dohovoru o právach dieťaťa kde v článku 7 je upravené právo dieťaťa poznať svojich rodičov, právo na ich starostlivosť, ďalej v článku 8 je upravené právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných väzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov a napokon v článku 18 bod 1 sa priznáva obom rodičom spoločná zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu boli premietnuté aj do viacerých rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, v ktorých sa skonštatovalo, že je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné väzky s odlúčeným rodičom, aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, ako aj to, že dieťa má právo dostať príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejsť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že úprava styku otca s maloletým je dôvodná, nakoľko rozhodnutím súdu 4C 106/13-15 zo dňa 03.06.2013, ktorým boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletému, nebol upravený styk otca s dieťaťom a rodičia o otázke styku otca s maloletým neuzavreli dohodu. Rozpor, ktorý bránil uzavretiu dohody o styku v tomto konaní spočíval v tom, že otec mal záujem ho realizovať počas každého druhého víkendov v neprítomnosti matky, pričom matka tento spôsob styku odmietala a pripúšťala jeho realizáciu len v jej prítomnosti a to s poukazom na vek dieťaťa, citovú väzbu medzi ňou a maloletým ako aj z dôvodu, aby sa uistila o správnej starostlivosti otca a aby túto starostlivosť zabezpečoval on sám a nie iná osoba. V danom prípade ide o dieťa útleho veku, ktoré má 15 mesiacov, jedná sa však o zdravé dieťa, ktoré konzumuje bežnú stravu, matka ho nekojí, dieťa spáva cez deň jedenkrát poobede, nevyžaduje si špeciálnu či výnimočnú starostlivosť. Z dokazovania vyplýva, že od 08.07.2013 až doposiaľ s styk otca uskutočňoval v obmedzenom rozsahu počas víkendov a vždy len za prítomnosti matky. Ďalej z dokazovania vyplýva, že v domácnosti otca sú vytvorené všetky podmienky na riadnu starostlivosť o dieťa, na viac otec v súčasnosti svoj styk so synom nemá v záujme

realizovať aj s jeho nočným prespávaním, preto bol súd toho názoru, že nič nebráni tomu, aby otec so synom trávil čas počas každého druhého víkendu v sobotu v trvaní 8 hodín a v nedeľu v trvaní 10 hodín. Napriek tomu, že sa jedná o dieťa útleho veku, samotná matka potvrdila, že pokiaľ by otec chcel, vedel by sa o neho postarať, pričom argumenty matky spočívajúce v tom, že chce dohliadať na túto starostlivosť, prípadne sa ubezpečiť, že otec túto starostlivosť vykonáva sám, nemohli prevážiť záujem a právo dieťaťa na osobný kontakt s otcom a to v neprítomnosti matky. Súd bol toho názoru, že žiadne ďalšie prechodné obdobie, v ktorom by sa styk otca realizoval za prítomnosti matky by situáciu v ničom nezmenilo, pretože až doposiaľ od júla 2013 sa jeho styk realizoval takýmto spôsobom a napriek tomu matka nebola ochotná umožniť otcovi, aby svoj styk realizoval sám a dieťa si na niekoľko hodín vzal so sebou do svojej domácnosti. Súd bol toho názoru, že pokiaľ by došlo k úprave styku otca v súlade s návrhom matky tak, že tento by sa realizoval len v jej prítomnosti, došlo by tým k závažnému zásahu do riadnej realizácie jeho práva na styk, čím by sa obmedzili jeho rodičovské práva ku ktorým súd môže pristúpiť len za podmienok ustanovených v § 25 ods. 3 Zákona o rodine. Samozrejme bude potrebné, aby otec v prípade realizácie upraveného styku pristupoval citlivo k danej situácii, keď dieťa v jeho domácnosti už niekoľko mesiacov nebolo, avšak nič nenasvedčuje tomu, že by túto zmenu výchovného pôsobenia a prostredia na také krátke časové obdobie ako má otec upravené, by dieťa nemalo zvládnuť. Styk sa predsa upravoval jeho biologickému otcovi, s ktorým už má vybudovaný istý citový vzťah a tento by sa mal len ďalej prehĺbovať. Návrh matky na doplnenie dokazovania nariadením znaleckého dokazovania súd považoval v danom prípade za nadbytočné, navrhované zrejme len s úmyslom oddialiť rozhodnutie v danej veci, pretože znalec by mohol vzhľadom na nízky vek dieťaťa zhodnotiť len osobnosť rodičov, pričom v konaní nebolo sporné, že by otec maloletého nebol dostatočne mravne, psychicky zrejmým rodičom a že by nebol schopný zvládnuť starostlivosť o dieťa počas realizácie jeho styku. Strach matky, či sa otec počas realizácie svojho styku bude osobne starať, či starostlivosť zvládne, že by ona na túto starostlivosť chcela dohliadať, nemohol v žiadnom prípade prevážiť nad záujmom dieťaťa na rešpektovaní jeho práva na zachovanie rovnocenného vzťahu k obojmu rodičom. Z týchto dôvodov súd doplnenie dokazovania nariadením znaleckého dokazovania zamietol a styk otca upravil spôsobom uvedeným vo výroku rozsudku. Je ešte potrebné uviesť, že námietka matky týkajúca sa zdravotného stavu starej matky dieťaťa nemohla v danej veci privodiť iné rozhodnutie, nakoľko sa neupravoval styk podľa § 25 ods.5 Zákona o rodine starej matke ale otcovi a preto bolo bezvýznamné ďalej skúmať, do akej miery je jej tvrdenie pravdivé ako by táto okolnosť mohla ovplyvniť výkon styku starej matky, ktorý však v tomto konaní riešený nebo.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písmeno a) Občianskeho súdneho poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa

doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre v 3

vyhotoveniach.

Podľa § 205 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Obč. súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.